PAŃSTWOWY TEATR LUDOWY W KRAKOWIE

CARLO GOLDONI

Awantura w Chioggi

PAŃSTWOWY TEATR LUDOWY W KRAKOWIE

Dyrektor i Kierownik Artystyczny:

HENRYK GIŻYCKI

*

Kierownik Literacki:

ANDRZEJ OCHALSKI

*

Kierownik Muzyczny:

JOLANTA SZCZERBA-KANIK

*

CARLO GOLDONI (1707—93), komediopisarz włoski, z zawodu prawnik; po 40 roku życia porzucił zawód i stał się dostawcą tekstów dla trupy aktorskiej; życie i twórczość Goldoniego związane są głównie z Wenecją. Goldoni przeciwstawiał się schyłkowej commedia dell'arte i jej zmanierowanej już w tym okresie improwizacji tak w zakresie słowa, jak i gestu, przywrócił tekstowi literackiemu jego prawa na scenie, wprowadził charaktery w miejsce umownych typów, a sytuacje zastąpił realistycznym przedstawianiem obyczajów i środowiska. Komedie Goldoniego (ponad 200) cechuje zręczna intryga, prosty język i wartkość akcji. Do najpopularniejszych należą: „Sługa dwóch panów" (wyst. 1745, wyst. pol. 1803), „Sprytna wdówka" (1748, pierwsze wyst. pol. 1774 pt. „Panna rozumna"), „Mirandolina" (1753, przeróbka pol. 1833). Goldoni był także autorem librett operowych; znacznie wpłynął na rozwój włoskiej opery komicznej: wybór pol. „Komedie" (1957) i „Pamiętniki" (wyd. pol. 1958).

Encyklopedia Powszechna PWN, W-wa 1974, tom II

PLOTKA

Przez plotkę powszechnie rozumie się obgadywanie osób nieobecnych, niepotrzebne rozgłaszanie nowin z życia prywatnego innych ludzi, często złośliwe pomówienie, które może w konsekwencji prowadzić do zniesławienia. Większość codziennych rozmów to plotkowanie, nie kontrolowana gadanina, bezmyślne wysłuchiwanie i powtarzanie niepewnych informacji i subiektywnych opinii o innych ludziach.

Klaus Thiele-Dohrmann, „Psychologia plotki'

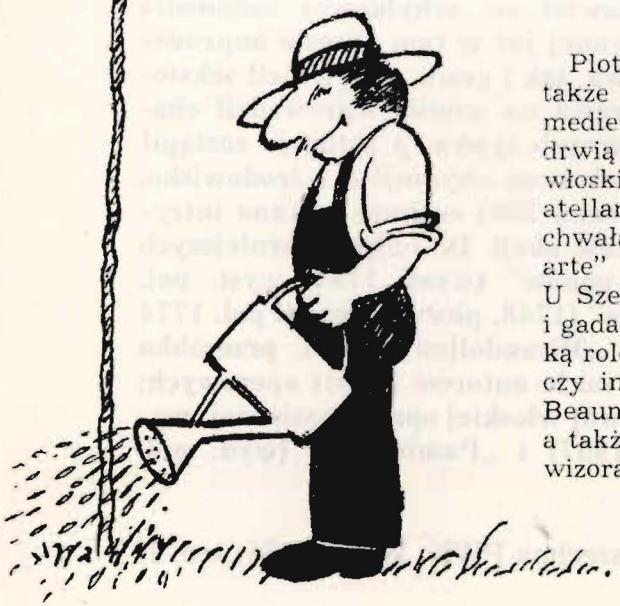

Plotka i pogłoska pojawiają się także bardzo często w dramacie. Komedie charakterystyczne i burleski drwią ze słabości ludzkich. W starowłoskiej improwizacji tzw. „fabula atellana", pojawia się Bucco — samochwała i plotkarz, w „commedia dell' arte" jest dottore, gadatliwy pedant. U Szekspira i u Moliera plotkarstwo i gadatliwość odgrywają równie wielką rolę, jak w komediach salonowych czy intryganckich XVIII w. (Scribe, Beaumarchais), potem u Kotzebuego, a także w życiu prowincjuszy z „Rewizora" Gogola.

Klaus Thiele-Dohrman
„Psychologia plotki"

Plotka wybucha wokół spraw nieznanych, obcych, trudno uchwytnych. Posługuje się niedomówieniem i informacją częściową. Istniejące luki uzupełnia, zaokrągla i wypełnia fantazją. Bardzo często wystarczy pierwsze wrażenie, jakie zrobiła na nas jakaś osoba czy sytuacja ,jej odrębność lub odbiegająca od normy cecha, by mechanizm plotki został puszczony w ruch.

Klaus Thiele-Dohrmann, „Psychologia plotki"

Plotka kwitnie. Człowiek rozkoszuje się nią (jeśli sam nie pada jej ofiarą), może ją przynieść do domu, nacieszyć się nią albo też przekazać dalej. Aby dotrzeć do jej ukrytych korzeni, trzeba by zadać sobie trud, wykopać albo wyrwać jak bujnie rozwiniętą roślinę. Jednak dla wygody — a często i ze strachu, by nie pokłuć się niewidocznymi kolcami — najczęściej pozwala się jej rosnąć i kwitnąć.

Klaus Thiele-Dohrmann, „Psychologia plotki"

Zarówno w sferze prywatnej, jak i w środkach masowego przekazu, plotkę charakteryzuje przyjemność obnażania innych ludzi i strach przed odkryciem własnej osoby. Chciałoby się widzieć samemu nie będąc widzianym.

Klaus Thiele-Dohrmann, „Psychologia plotki"

Plotka, jak tego dowodzą świadectwa literackie, jest zjawiskiem światowym ponieważ warunki jej powstania — ciekawość, zawiść, niechęć, nuda, potrzeba znaczenia i różnorakie lęki — są ogólnoludzkie.

Klaus Thiele-Dohrmann, „Psychologia plotki"

CARLO GOLDONI

AWANTURA W CHIOGGI

/Le baruffe chiozzotte/

PRZEKŁAD: JERZY JĘDRZEJEWICZ

REŻYSERIA:	WALDEMAR ŚMIGASIEWICZ MACIEJ WOJTYSZKO
SCENOGRAFIA:	ZOFIA BODAKOWSKA
MUZYKA:	JOLANTA SZCZERBA-KANIK

OBSADA

PADRON TONI	ANDRZEJ GAZDECZKA
DONNA PASQUA	HANNA WIETRZNY
LUCIETTA	JOLANTA BIELA
TITTA-NANE	JACEK STRAMA
BEPPE	KRZYSZTOF GÓRECKI
PADRON FORTUNATO	HENRYK GIŻYCKI
DONNA LIBERA	JADWIGA LESIAK
ORSETTA	BOŻENA KRZYŻANOWSKA
CHECCA	DAGMAR BILIŃSKA
PADRON VINCENZO	WŁADYSŁAW BUŁKA
TOFFOLO	JANUSZ R. NOWICKI
ISIDORO	ANDRZEJ KOZAK

3.10.81r.

INSPICJENT: DARIUSZ LESZCZYŃSKI

SUFLER: LIDIA MAŁKIEWICZ

Inność i tajemniczość zabawy uwidocznia się najwyraźniej w przebraniu. Dopełnia ono „niezwykłości" zabawy. Człowiek przebrany lub zamaskowany „gra" inną jakąś rolę. „Jest" inną istotą. We wszystkim, co łączy się z maską i przebraniem: strachy dziecięce, niepohamowana wesołość, święty obrządek i mistyczna fantazja są nierozdzielnie ze sobą pomieszane.

Johan Huizinga, „Homo ludens"

Pojęcie zabawy stale w znamienny sposób pozostaje poza wszelkimi pozostałymi formami myślenia, w których wyrażać musimy strukturę życia intelektualnego i społecznego.

Johan Huizinga, „Homo ludens"

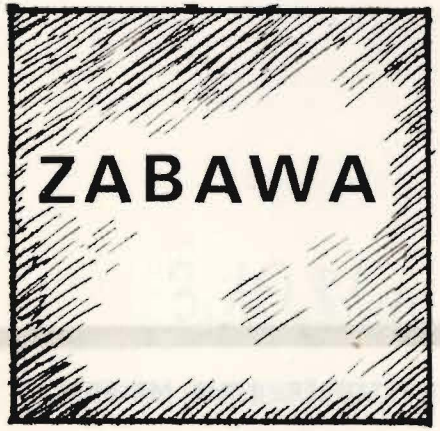

Jakkolwiek by było, dla człowieka dorosłego i odpowiedzialnego zabawa jest funkcją, której równie dobrze może zaniechać. Zabawa jest zbyteczna. Potrzeba jej staje się tylko o tyle gwałtowna, o ile wywodzi się z niej przyjemność. Zabawa może zostać w każdej chwili przerwana lub też całkiem zaniechana. Nie zostaje ona narzucona koniecznością fizyczną, a tym bardziej obowiązkiem moralnym.

Johan Huizinga, „Homo ludens"

Zabawa, gra, rozpoczyna się i w pewnym określonym momencie się „kończy". Zostaje „rozegrana". Dopóki się toczy, trwa ruch, wznoszenie się i opadanie, zmienność, określona kolejność, związywanie i rozwiązywanie. (...) Z chwilą, gdy raz się rozegrała, pozostaje we wspomnieniu jako twór duchowy lub duchowy skarb, jest przekazywana i w każdej chwili może zostać powtórzona...

Johan Huizinga, „Homo ludens"

(...) Wszelka zabawa jest najpierw i przede wszystkim s w o b o d n y m d z i a ł a n i e m. Nakazana zabawa nie jest już zabawą. Co najwyżej może być poleconym odtworzeniem zabawy.

Johan Huizinga, „Homo ludens"

Z a b a w a ł ą c z y i d z i e l i. P r z y k u w a. U r z e k a, c z y l i: o c z a r o w u j e. Pełna jest obu najszlachetniejszych właściwości, jakie człowiek potrafi w przedmiotach dostrzec i wyrazić: pełna rytmu i harmonii.

Johan Huizinga, „Homo ludens"

Z a b a w a n i e j e s t „z w y k ł y m" c z y t e ż „w ł a ś c i w y m" ż y c i e m. Jest to raczej wykraczanie z takiego życia w sferę tymczasowej aktywności o swoistych tendencjach. Już małe dziecko wie dokładnie że „tylko tak udaje", że to „tylko dla zabawy".

Johan Huizinga, „Homo ludens"

Zabawa różni się od zwyczajnego życia swym miejscem i okresem trwania. O d r ę b n o ś ć j e j i o g r a n i c z o n o ś ć s t a n o w i ą (...) j e j c e c h ę c h a r a k t e r y s t y c z n ą. „Rozgrywa się" w obrębie określonych granic czasu i przestrzeni. Zawiera sama w sobie swój przebieg i sens.

Johan Huizinga, „Homo ludens"

Koordynacja pracy artystycznej:
ELŻBIETA MACH

Kierownik techniczny:
STEFAN SŁOBODZIAN

Kierownik działu adm.-gosp.:
JERZY KOLAK

Oświetlenie:
LUDWIK KOLANOWSKI

Akustyka:
JACEK SIEWIOR i STANISŁAW TARASEK

Brygadier sceny:
EDWARD GÓRSKI

Kierownictwo pracowni krawieckich:
WŁADYSŁAWA BIRONT i ADAM KISZKA

Pracownia perukarska:
ELWIRA i HENRYK JARGOSZOWIE

Prace modelatorskie:
EDWARD SOLECKI

Prace malarskie:
WŁADYSŁAW GRABOWSKI

Prace stolarskie:
ZBIGNIEW SZCZUPACKI i BOGDAN WALENTOWICZ

Prace ślusarskie:
ANTONI WTOREK

Prace tapicerskie:
STANISŁAW KASPRZYK

Organizacja widowni

Kierownik:
WŁODZIMIERZ BRODECKI
JOLANTA JEZIOREK, JANINA KOTARBA kasjer, KRYSTYNA PAWŁOWSKA kasjer

prowadzi sprzedaż biletów, przyjmuje zamówienia indywidualne i zbiorowe codziennie w godz. 9.00—16.00. Tel.: 427-66.

Kasa teatru czynna na dwie godziny przed spektaklem.

Redakcja programu:
KRYSTYNA GRYGIERZEC

Opracowanie graficzne programu:
ROMAN BANASZEWSKI

Adres teatru: PAŃSTWOWY TEATR LUDOWY, Kraków-Nowa Huta, ul. Teatralne 34, kod: 31-948, tel. 432-26 (sekretariat dyrekcji), 427-66 (centrala — łączy z wszystkimi działami).

DN-8 1208/81 4.000 — F-17/1762

Egzemplarz bezpłatny

Cena: 15 zł